

8-M, DIA INTERNACIONAL DE LES DONES

Contra el contracte sexual: treball, drets i llibertat per a les dones

El Dia Internacional de les Dones Treballadores el sindicalisme hi té molt a dir. CCOO, al llarg de la seva història, ha treballat incansablement per trencar l'estatu quo laboral, polític i social.

Al nostre país, CCOO vam passar de la clandestinitat i la repressió a convertir-nos en protagonistes de la negociació col·lectiva i de la governança social, arrencant drets concrets i reals per a la classe treballadora i la ciutadania del país.

I hem canviat maneres de fer posant límits al poder empresarial, impulsant lleis, configurant el contracte social i denunciant que la feina no era un assumpte privat entre l'empresa i la persona treballadora, sinó una relació desigual de poder, que es "maquillava" de costums que calia regular amb drets.

Amb el sindicalisme com a motor a Espanya, durant la Transició es va conquerir el contracte social modern, fixant-lo a la Constitució i a les grans lleis laborals dels anys vuitanta. Aquest pacte tradueix la feina en ciutadania: si tens una feina formal, accedeixes a un estat de benestar que et protegeix i que et garanteix l'estat del benestar: la salut, les prestacions, les pensions, l'educació, l'habitatge...

El feminisme també va treure de l'àmbit privat les relacions desiguals entre dones i homes. Va assenyalar que allò amagat sota l'etiqueta de "casa" no era personal, sinó polític. Va denunciar que allò que passava en l'àmbit privat no eren casos aïllats, sinó una arquitectura política, econòmica i social de distribució del temps, de les llibertats, dels drets i de la seguretat interessada i injusta.

També va assenyalar que el contracte social (allò que protegeix socialment el ciutadà o la ciutadana a canvi de tenir una feina) estava viciat d'inici per l'existència d'un contracte sexual tàcit pel qual el patriarcat distribueix les dones (una per a cada home i la resta, per a tots) per tal de garantir el sosteniment de la vida privada (les cures, la neteja...) i l'econòmica mitjançant la dona privada, la discreta. Mentrestant, ells tenen el dret "natural" d'ocupar l'espai públic, on es decideixen les coses, on es fa política, on es governa. D'altra banda, el patriarcat reparteix moral i reputació, establint la categoria de dona pública i penalitzant aquelles dones visibles que li fan competència a l'espai de poder. La dona que apareix en l'espai públic és sexualitzada, demonitzada i deshumanitzada. Les dones passem a ser un objecte a l'abast de tothom i es fomenta la cultura de la violació i del càstig per disciplinar-nos.

♀ 8-M
llibertat

El contracte sexual té conseqüències materials molt concretes: marca qui està "disponible" i en quines condicions. Es dona per fet que les dones assumiran les cures i la sostenibilitat de la vida, i això fa que el mercat de treball les concentri en sectors feminitzats i pitjor pagats, amb més parcialitat, més interrupcions de carrera i menys accés a promoció. Mentrestant, els homes acumulen disponibilitat, presència i poder.

I, ahora, aquest mateix contracte construeix la dona pública com a categoria per disciplinar-les: la dona visible és sexualitzada i rebaixada a cos disponible. Aquí la prostitució encaixa com l'expressió més extrema d'aquesta lògica: el sistema pretén presentar-la com un "treball" voluntari per normalitzar que l'accés masculí al cos de les dones sigui legítim si hi ha diners, convertint la deshumanització i l'estigma de la dona pública en mercat.

Totes dues categories són mecanismes de control que limiten llibertat, disciplinen conductes i mantenen el poder on sempre ha estat.

Com a sindicats de classe sabem que la feina condiciona la vida: distribueix temps, salut, autonomia i poder. Per això fa anys que lluitem contra la segregació laboral i la bretxa, perquè una ocupació digna, amb salaris justos i drets, és una eina clarament emancipadora per a les dones. Quan això es garanteix, la "lliure elecció" deixa de ser un eslògan i esdevé real: decidir ja no depèn de la necessitat. I és aquí, en la capacitat d'escollir lliurement, on apareixen les sortides efectives per a les dones prostituïdes, amb alternatives laborals i vitals.

Si volem trencar aquest ordre injust, cal passar de les paraules als fets. Per això, des de CCOO de Catalunya, com a sindicat feminista, avui reclamem:

1. Implementació d'ordenances i lleis abolicionistes de la prostitució, que penalitzin la demanda i el lucre (consumidors i proxenetisme) amb aplicació efectiva i sense impunitat, i que, alhora, protegeixin les dones que es veuen obligades a exercir la prostitució, amb recursos, acompanyament integral i alternatives reals de sortida, perquè puguin construir i reparar les seves vides.
2. Elaboració d'uns pressupostos de la Generalitat amb perspectiva feminista, amb l'elaboració d'un informe de la perspectiva de gènere que inclogui l'anàlisi de l'estat de situació de la igualtat entre homes i dones a Catalunya amb indicadors sectorials rellevants; l'anàlisi de la situació a l'Administració de la Generalitat, incloent-hi el càlcul del sostre de vidre de la Generalitat i el càlcul de la bretxa salarial teòrica del personal de l'Administració de la Generalitat i la seva evolució en els darrers exercicis, i, finalment, l'anàlisi dels programes pressupostaris i de les actuacions del pressupost 2026.
3. Coeducació com a política estructural i preventiva, amb educació afectivosexual feminista basada en el consentiment i el respecte, la prevenció de violències i l'abordatge crític de la pornografia; la formació obligatòria del professorat, i protocols reals de detecció i actuació per desmuntar imaginaris que normalitzen la dominació i la impunitat.
4. Un pacte integral de cures a Catalunya amb compromís públic i corresponsabilitat social, perquè les cures no recaiguin sobre les dones. Ha d'incloure finançament suficient, professionalització del sector (estabilitat, salaris dignes, prevenció de riscos i reconeixement) i atenció digna i universal per a qui la necessita.
5. Democràcia real de dades a les empreses per fer efectius els plans d'igualtat. Dinou anys després de la llei d'igualtat, massa empreses continuen resistint-se a fer transparent la informació retributiva que la norma ja obliga a facilitar. Sense dades no hi ha diagnòstic, i sense diagnòstic no hi ha correcció de la bretxa.
6. Impuls, en el marc de les seves competències, de l'actualització i el desplegament normatiu i operatiu en matèria d'igualtat laboral, reforçant els mecanismes de suport, seguiment i control dels plans d'igualtat, i garantint una participació efectiva de la representació legal de les persones treballadores en tot el procés de negociació, implementació, avaluació i seguiment.
7. Transposició immediata de la Directiva (UE) 2023/970, de transparència retributiva, incorporant l'obligació que les empreses justifiquin la bretxa retributiva quan la diferència superi el 5 %, i garantint drets efectius de conciliació sense penalització laboral i retributiva.
8. Reducció de la jornada a 37,5 hores (sense reducció salarial), amb perspectiva feminista, per repartir el temps de vida i la càrrega de cures, i combatre la parcialitat, la precarització i la pobresa de temps que afecten especialment les dones.

Aquest 8 de Març no demanem permís: exigim drets. Entre d'altres, perquè no hi ha democràcia si hi ha bretxa de gènere ni llibertat si hi ha precarietat ni igualtat mentre les cures i la violència i l'explotació sexual continuïn sent el preu que paguem les dones. Des de CCOO de Catalunya seguirem organitzant-nos als centres de treball i al carrer, fent de cada conveni i de cada política pública una palanca de justícia social.

NI ENRERE NI SOLES: DRETS, CURES DIGNIFICADES I COMPARTIDES, I LLIBERTAT PER VIURE UNA VIDA DIGNA.

